

Randers Kommune

MODT. I MST.

21 MRS. 2007

Miljøstyrelsen
Strandgade 29
1401 København K

Borgmesteren
Laksetorvet
DK-8900 Randers

Telefon +45 89 15 10 00
Telefax +45 89 15 10 03

hjn@randers.dk
www.randers.dk

19. marts 2007

Høringssvar vedrørende regeringsudspillet om "Den nye affaldssektor"

Randers Kommune har ca. 93.000 indbyggere, der årligt tilsammen producerer ca. 50- 55.000 tons brændbart affald og ca. 7.500 tons deponerbart affald.

Kommunen har ikke tidligere været medlem af noget affaldsselskab, hvorfor vi heller ikke har haft problemer med, hvor myndighedskompetencen lå. Vi har tilsvarende undgået problematikken med affaldsselskabernes tilbudsgivning på egne driftsopgaver.

Vi har som udgangspunkt haft den opfattelse, at vi har været store nok til at administrere tingene selv, hvilket vi har demonstreret bæredygtigheden af i praksis. Vi har selv drevet vores affaldsterminal med affaldsdeponering, sortering og genbrug, mens alle opgaver vedrørende indsamling, omlastning og transport er udliciteret og overdraget til private entreprenører, ligesom alle behandlingsfaciliteter for genanvendeligt erhvervsaffald er overladt til private virksomheder.

Randers Kommune har ikke selv noget affaldsforbrændingsanlæg, hvorfor vi har indgået langtidskontrakter om forbrænding med forbrændingsanlæggene i Års og Århus.

Da vi har større mængder end kontrakterne rummer, har vi leveret brændbart affald til en lang række anlæg landet over, men også eksporteret til Sverige og Tyskland, alt på markedslygnende vilkår.

Randers Kommune lægger vægt på, at vi har et højt serviceniveau og en forsvarlig renovationsafgift. Derfor er det af afgørende betydning, at der er plads til, at det kommunale selvstyre fortsat bestemmer over lokale forhold og alternative affaldsmetoder, især hvis det tilgodeser miljøet. F.eks. ønsker vi også i fremtiden selv at regulere, om vi vil have kildeindsamling af papir og glas hos den enkelte husstand ud fra vores opfattelse af, hvad der tjener miljøet og borgeren i Randers bedst.

Som det fremgår af ovenstående har vi praktiseret at efterleve flere af de emner, der er indeholdt i udspillet. Så vi vil ikke her behandle de områder i udspillet, vi mener er gode, eller de områder vi kan leve med, men alene kommentere på punkt 4. "En effektiv forbrændings- og deponeringssektor".

Forbrænding.

Som det fremgår af udspillet, er der stor usikkerhed om udfaldet af behandlingen af affaldsdirektivet.

Som kunde hos mange forskellige forbrændingsanlæg har Randers Kommune en stor interesse i udfaldet af den nationale udformning af bl.a. styringen af den samlede mængde dansk brændbart affald. Det vil være utilfredsstillende, såfremt de kommuner, der ikke selv har forbrændingsanlæg, ikke kan skaffe tilstrækkelig afsætning grundet importeret affald.

Vi skal være sikret forbrændingskapacitet i Danmark.

Vi ser gerne en national udligningsordning af behandlingspriserne, således at man primært vil transportere affaldet til nærmeste forbrændingsanlæg. Eksempelvis transporterer vi i dag – med økonomisk fordel – brændbart affald til Frederiksværk frem for Århus, som ellers er det anlæg der ligger nærmest. Det virker ikke miljømæssigt rigtigt, iligesom det efter vores opfattelse er betænkeligt ud fra en miljømæssig betragtning at øge antallet af affaldstransporter gennem Europa.

Deponi.

I dag har Randers et deponi til modtagelse af blandet affald. Om vi har det efter 2009 er uafklaret, da vores overgangsplan endnu ikke er godkendt.

Får vi ikke en godkendelse af vores deponi, eller skal vi midlertidig lukke, er dette forbundet med store omkostninger som er svære at beregne.

Eksempelvis kan nævnes, at vi i 2006 havde udgifter på ca. 700.000 kr. til afledning af perkolat, prøvetagninger og analyser, udgifter der vil variere alt efter vejrliget. Disse udgifter kan måske nok indregnes i en form for udligningsordning, men de skal betales, uanset om deponiet er lukket eller åbent. Usikkerheden omkring nedlukningstid og prøvetagninger m.v. udgør et ikke uvæsentligt problem og er en medvirkende årsag til, at forholdet er vanskeligt at prissætte.

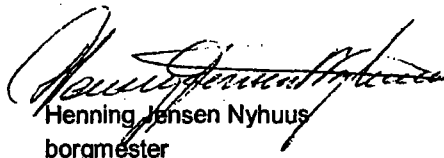
I tillæg til ovennævnte kommer de løbende udgifter til transport og omlæsning. Antages det, at vi f.eks. skal transportere affaldet ca. 60 km. (Glatved, Reno Djurs), vil omkostningerne til omlast og transport med de ca. 7500 tons deponiaffald andrage et sted mellem 7-800.000 kr. om året. Det er klart at udgifterne stiger, hvis afstanden øges.

Ydermere drives der i forbindelse med deponiet en række sideordnede aktiviteter, så som mellemdeponi for brændbart affald, omlastestation, behandlingsanlæg og genbrugsplads. Der aflægges naturligvis særskilte regnskaber på de enkelte delelementer, men en række kapacitetsomkostninger fordeles, herunder brovægt, kontor og mandskabsfaciliteter. En del materiel, maskiner og transport mv., og tilhørende mandskab udnyttes på flere af aktiviteterne. Ved nedlukning af deponiet vil udnyttelsen blive forringet, og ekstra omkostninger vil blive væltet over på de sideordnede aktiviteter og dermed borgerne. Omfanget er ikke gjort op.

Sammenfattende har Randers Kommune derfor svært ved at se fornuften i den foreslåede nye organisering af deponeringsområdet.

Det kan godt være, der kan tjenes lidt på en effektivitet i den foreslåede model, men vi tror til gengæld, at denne besparelse ædes op af ovennævnte udgifter, og så er der altså ikke meget miljøbevidsthed i at ligge og transportere affald over store afstande.

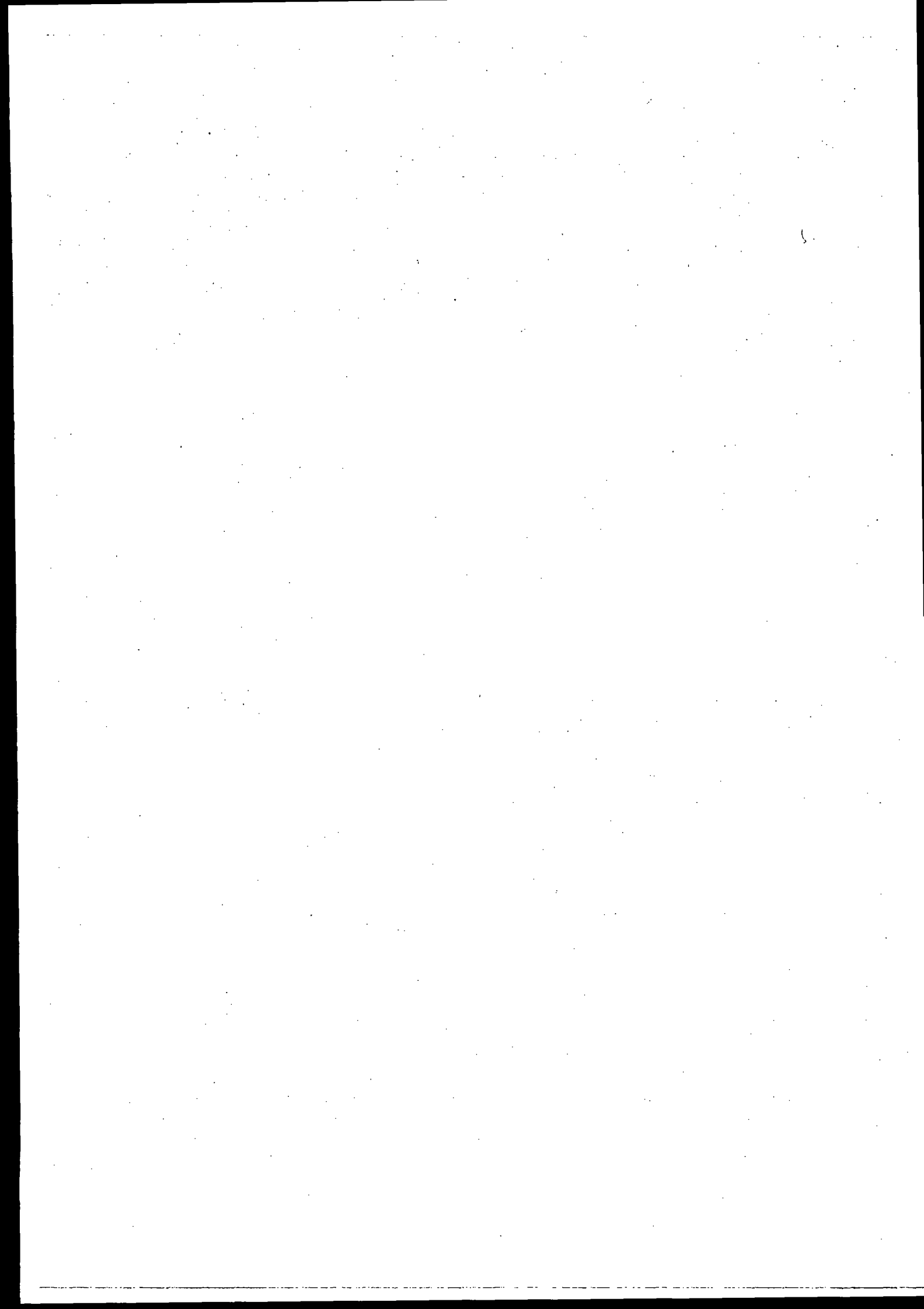
Med venlig hilsen

Henning Jensen Nyhuus
borgmester

Bent Peter Larsen
kommunaldirektør

Miljøstyrelsen
Jord & Affald
Strandgade 29
1401 København K

**RENO
DJURS**
.....

Reno Djurs I/S
Nymandsvej 11
8444 Balle

Tlf.: 87 59 77 77
Fax: 87 59 77 66

www.renodjurs.dk
renodjurs@renodjurs.dk

16. marts 2007

Regeringsudspil om den nye affaldssektor

Tak for det udsendte regeringsudspil om den nye affaldssektor, som Reno Djurs I/S hermed ønsker at knytte nogle bemærkninger til.

Indledningsvis ønsker vi at erklære vores enighed om oplæggets overordnede mål. Vi ser gerne en dansk affaldsmodel, som er opdateret med

- Styrket konkurrence på genanvendelsesmarkedet
- Forenklede regler
- Mere gennemsigtighed og effektivitet i deponerings- og forbrændingssektorerne
- Styrket innovation

Desværre skæmmes oplægget af, at en række af de angivne midler virker uforståelige, uigennemtænkte og urimelige. Det drejer sig primært om forslagene om selskabsgørelse m.v. og de særlige forslag for deponeringssektoren.

Selskabsgørelse

Det er en udmærket idé, at anlæggenes værdier og omkostninger fastsættes ens, så anlæggenes behandlingspriser kan sammenlignes. Det er ligeledes en udmærket idé at søge at begrænse krydssubsidiering mellem anlæggene og øvrige områder.

Men selskabsgørelse er ikke nødvendigvis det rette middel til opnåelse af dette.

Aktieselskabet nævnes ganske vist oftere og oftere som en hensigtsmæssig selskabsform for kommunal forsyningsvirksomhed. I denne model flyttes ansvaret for det pågældende anlæg fra kommunalbestyrelsen til selskabets bestyrelse.

Normalt kan en kommune ikke udskille en opgave i et selvstændigt selskab og samtidig bevare rådheden over opgavevaretagelsen. Begrundelsen er, at kommunen herved bringer sin virksomhed uden for reglerne i styrelseslovgivningen og den øvrige lovgivning, der gælder for kommunal forvaltning.

Men der gælder som bekendt undtagelser, bl.a. for så vidt angår kommunal forsyningsvirksomhed. En kommune kan således godt etablere et aktieselskab og overdrage driftsopgaver på affaldsområdet til selskabet. For at undgå at komme i konflikt med udbudsreglerne kræves det, at selskabet er at betragte som "in house". For at anse et aktieselskab som "in house" har EF-domstolen bl.a. sat som betingelse, at kommunen skal føre samme kontrol med selskabet, som den fører med sine egne tjenestegrene.

Herved brydes det selskabsretlige grundprincip om, at der er en klar ledelsesmæssig magtadskillelse mellem aktionær, generalforsamling og bestyrelse. Allerede her bør panderynkerne indfinde sig.

Kommunalt ejede aktieselskaber kan med andre ord have to meget forskellige karakteristika i forhold til målsætningen om adskillelse af myndighed og drift:

- Ved etablering af et selskab indenfor kommunal kontrol kan kommunen overdrage opgaver til selskabet uden udbud. Men da kommunalbestyrelsen har bestemmende indflydelse i selskabet, sker der ikke en klar adskillelse af myndighed og drift. Som styringsrelation mellem kommune og selskab svarer modellen til kommunal egenproduktion (intern kontraktstyring).
- Ved etablering af et selskab udenfor kommunal kontrol sker der en klar adskillelse af myndighed og drift. Men kommunen kan ikke overdrage opgaver til selskabet uden udbud. Som styringsrelation mellem kommune og selskab svarer modellen til udlicitering (ekstern kontraktstyring).

Etablering af et "in house" aktieselskab kan betragtes som en variant af den traditionelle hierarkiske styring. Det skyldes, at selskabet fortsat pr. definition er underlagt kommunalbestyrelsens instruktion. I relation til styring vil en sådan selskabsdannelse i al væsentlighed svare til intern kontraktstyring – altså ingen klar adskillelse af myndighed og drift.

Med andre ord: Ved udskillelse af det kommunale anlæg i aktieselskabsformen undfanges en mærkelig bastard – en tilsyneladende selvstændig virksomhed i en privatretlig organisationsform, som under normale omstændigheder kræver vandtætte skodder mellem generalforsamling, bestyrelse og direktion. Ikke desto mindre forudsættes selskabet at fungere under 100 % kommunal kontrol (det skal den jo være, eller er aktiviteten udbudspligtig). Og som samtidig er skrevet ud af kommunestyrelsesloven og den øvrige lovgivning, der gælder for kommunal forvaltning.

Kommunalt kontrollerede aktieselskaber er derfor ikke den rette løsning, hvis formålet er at adskille myndighed og drift. De påståede problemer med inhabilitet, ineffektiv drift og misbrug af myndighedsrollen til at favorisere egne anlæg løses ikke i en selskabsform, som i bund og grund er en variant af den traditionelle hierarkiske styring.

Affaldssekretariatet

Der er givetvis tænkt meget over navngivningen af denne konstruktion: Affaldssekretariatet. Det lyder umiddelbart meget neutralt og harmløst. Men bag den ydmyge titel gemmer der sig yderst kradsbørstige sager: Centralistisk statsstyre, umyndiggørelse af kommunal kompetence og ekspro-

priation af kommunale værdier. Men også uklare kompetencer og en uigennemtænkt organisationsform.

Affaldssekretariatet skal som såkaldt systemansvarlig være ansvarlig for, at deponeringssystemet virker. Det skal ske ved strukturtilpasning, så antallet af anlæg reduceres og tilpasses behovet. Og ved at planlægge kapaciteten i regionerne samt ved at fastsætte prislofter.

Men hvad skal kommunerne: Jo, ud over at eje anlæggene skal kommunerne i regionen i fællesskab planlægge, at den tilstrækkelige kapacitet er til stede. Men kommunerne får ingen reel kompetence, kun mulighed for at fremlægge forslag til det systemansvarlige affaldssekretariat.

Det virker som en helt igennem urimelig og bureaukratisk konstruktion. Den nuværende enkle model, hvor ansvar og kompetence entydigt ligger hos kommunalbestyrelsen, skal erstattes af en særpræget konstruktion bestående af ikke mindre end 3 parter: Den kommunale anlægsejer, regionens kommuner i forening samt Affaldssekretariatet.

Vi finder det bekymrende, at den nuværende enkle model, hvor der er sammenhæng mellem ejerskab, ansvar og kompetencer, ønskes erstattet af særpræget organisatorisk model, som først og fremmest udmærker sig med uigennemsigthed og uklarhed i ansvars- og kompetenceforhold.

Konstruktionen er uhensigtsmæssig: Kommunerne har ejerskab af anlæggene, og dermed ansvar for økonomi, teknik og miljø. Men det er den systemansvarlige, som bestemmer, om anlægget skal være åbent og for hvem anlægget skal være åbent. Og den systemansvarlige bestemmer prisen – i hvert fald den øvre grænse.

Kommuner med helt ulige forudsætninger – hhv. med og uden deponeringskapacitet – forudsættes at blive enige om at sikre kapaciteten i regionen. Vi må antage, at kommuner uden kapacitet gerne vil have adgang til en sådan. Og vi må antage, at kommuner med kapacitet ønsker at værne om denne vigtige ressource. Men trods kommunernes ulige forudsætninger – og ikke mindst værdier – skal parterne ikke desto mindre i fællesskab lave en kapacitetsplan, som skal godkendes af Affaldssekretariatet.

Med udgangspunkt i vores selskab og anlæg kan problemstillingerne beskrives således: Vi har levet op til vore interessentkommuners anvisningsforpligtelse ved at planlægge og investere i deponeringskapacitet, som rækker mange år ud i fremtiden. Under de rette omstændigheder stiller vi gerne en del af denne kapacitet til rådighed for kommuner uden for fællesskabet. Men der er nogle aspekter, som for nuværende gør os tilbageholdende.

Uforudsete hændelser på deponeringsanlægget kan fx betyde store omkostninger til afværgeforanstaltninger. Som bekendt er uforudsete hændelser ikke omfattet af deponeringsbekendtgørelsens krav om sikkerhedsstillelse. I tilfælde af uforudsete hændelser med økonomisk konsekvens må omkostningerne med andre ord afholdes af anlæggets ejer – i vort tilfælde interessentkommunerne (og dermed interessentkommunernes borgere).

Som forudsætning for at modtage affald fra eksterne kommuner bør det derfor i det mindste forudsættes, at der kan lægges et risikotillæg på anlæggets modtagetakst. Men et sådant risikotillæg vil stride mod præmisserne for den såkaldte Uniscrap-dom, hvor Højesteret fastslår, at eksterne affaldsleverandører som udgangspunkt ikke må kræves en betaling, der overstiger modtageanlæggets faste takster (bortset fra et tillæg, som modsvarer en passende forrentning af modtageanlæggets egenkapital).

Der er med andre ord en helt reel økonomisk risiko forbundet med at modtage affald fra eksterne leverandører. En risiko for, at en uforudset regning havner hos ejerne, men ikke hos leverandørerne. En sådan risiko strider mod forurenere-betaler-princippet og er naturligvis helt urimelig. Vi ønsker ikke at påtage os risikoen, hvis der ikke er mulighed for påligning af et risikotillæg.

Vi foretrækker enkle og klare snitflader. Enten fuldstændig nationalisering. Eller fuldstændig markedsføring. Eller samarbejde under den nuværende kommunale organisering, tak.

Anlæggene skal udskille sideordnede aktiviteter

Vi er enige i, at deponeringssektoren skal være økonomisk gennemsigtig. Også for hvad angår sideordnede aktiviteter. Alle sektorens aktiviteter skal kunne dokumentere omkostningsægthed, og at der ikke sker økonomisk krydssubsidiering mellem de enkelte aktiviteter.

Det er mere reglen end undtagelsen, at kommunale og fælleskommunale affaldsbehandlingsanlæg er organiseret som en vifte af sideordnede aktiviteter. Det er som udgangspunkt en god idé, eftersom en række formål herved opfyldes. Samtidig med, at den kommunale anvisningsforpligtelse kan opfyldes inden for rammerne af affaldshierarkiet, bidrager de sideordnede aktiviteter til stordriftsfordele i form af forbedret ressourceudnyttelse og dermed lavere omkostninger pr. enhedsoperation. Miljømæssige og økonomiske fordele går med andre ord hånd i hånd.

Budget- og regnskabsteknisk er det relativt simpelt at fordele fælles ressourcer efter, hvor meget enkelte aktiviteter trækker på fælles ressourcer. Det har vi allerede gjort i en årrække. Så hvis målet om udskillelse af sideordnede alene indebærer en sådan budget- og regnskabsmæssig adskillelse af sideordnede aktiviteter, finder vi forslaget problemløst.

Men såfremt der er tale om juridisk adskillelse, bliver øvelsen unødigt bureaukratisk, uden at sagens centrale element – omkostningsfordelingen – bliver bedre heraf. Et krav om, at sideordnede aktiviteter skal udskilles i selvstændige juridiske enheder, vil være udtryk for manglende proportioner mellem mål og midler, og vil samtidig medføre uønskede bieffekter.

Sammenfatning

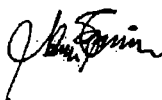
Udspillet handler om mere frit marked, mindre bureaukrati og mere effektivitet. I hvert fald for de private operatører. For deponeringsanlæggene – som vel at mærke fortsat ønskes på kommunale hænder – kan udspillet bedst karakteriseres med ord som nationalisering, umyndiggørelse og ekspropriation.

Vi siger nej tak til, at vores dyrebare deponeringskapacitet, der er tilvejebragt gennem fremsynet planlægning og investering, skal eksproprieres, oven i købet i forening med, at vores ejere (dvs. borgerne på Djursland) herved pålægges en reel økonomisk risiko.

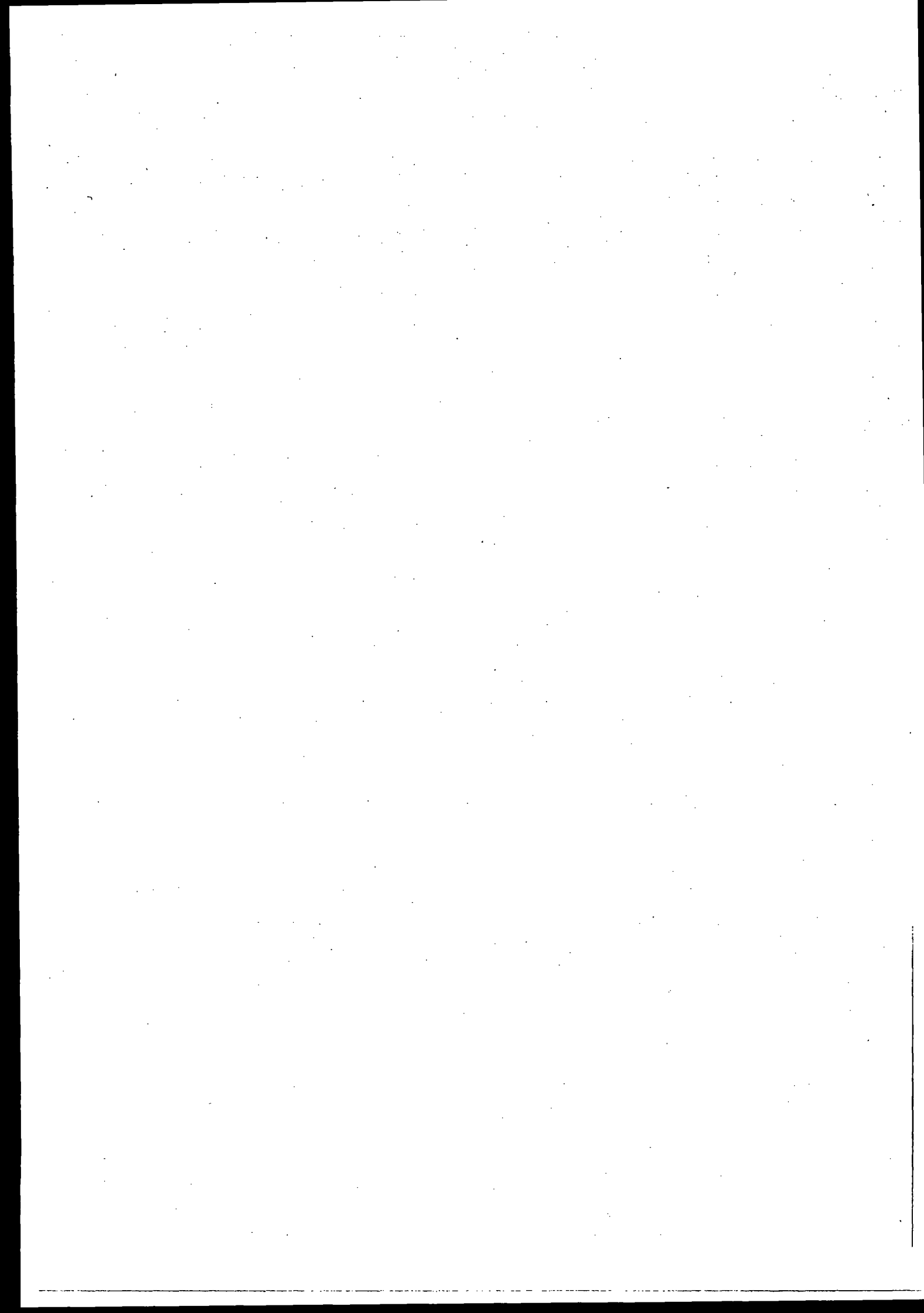
Vi finder det uheldigt, at regeringen i ønsket om økonomisk gennemsigthed – som vel at mærke helt uproblematisk kan gennemføres inden for den nuværende organisatoriske ramme – vælger at tage midler i anvendelse, som initierer helt andre problemer. Fx, at kommunalt ejede anlæg og aktiviteter uden videre kan skrives ud af kommunestyrelsesloven.

Vi finder det endvidere tankevækkende, at en reform, som er gennemsyret af ønsket om effektivisering af den offentlige affaldsbehandling, i meget høj grad søger at initiere dette gennem opfindelsen af nye bureaukratiske tiltag.

Med venlig hilsen

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Morten Therkildsen', written in a cursive style.

Morten Therkildsen

Miljøstyrelsen
Strandgade 29
1401 København K

19. marts 2007

Regeringsudspil om "Den nye affaldssektor"

Regeringen har den 8. februar sendt sit udspil om "Den nye affaldssektor" med henblik på RenoSams bemærkninger.

RenoSam finder det positivt, at Regeringens udspil om en ny affaldssektor nu er lagt frem til debat. RenoSam ser frem til at komme videre med de mange forslag, der allerede før flere år siden var enighed om.

Lad os komme i gang med de gode idéer

Der blev blandt parterne i Miljøministerens arbejdsgruppe om affald opnået enighed om meget store og vidtgående reformer. Mange af arbejdsgruppens anbefalinger er blevet lagt til grund for regeringens udspil om "Den nye affaldssektor". RenoSam står naturligvis ved de anbefalinger og kompromisser, der blev indgået.

Det drejer sig om følgende idéer fra Regeringens udspil:

- Ny ansvarsfordeling for genanvendeligt erhvervsaffald
- Mere fleksibel brug af genbrugspladser
- Færre og enklere regler om affald
- Enkel og effektiv indberetning af data om affald
- Gennemsigtige kommunale affaldsgebyrer

Der er selvfølgelig fortsat nogle problemstillinger, der skal afklares, når idéerne skal implementeres. Men i udgangspunktet mener RenoSam ikke, at der er så meget at tænke over – det er bare at komme i gang.

Mens vi venter på EU's affaldsrammedirektiv!

Det kommende reviderede affaldsrammedirektiv kan få meget stor betydning for den danske affaldsmodel.

RenoSam mener derfor, at Regeringen bør koncentrere sig om, at gennemføre de forslag, som der med størst sandsynlighed kan gennemføres uden senere at komme i konflikt med en kommende EU-regulering.

Der er rigeligt af andre opgaver at tage fat på, så det vil være spild af ressourcer, hvis vi gennemfører ændringer, der senere viser sig at være overflødige.

RenoSam efterlyser visioner i udspillet

Selvom regeringen har lavet en affaldsstrategi, mener RenoSam, at udspillet er en oplagt chance til at fremlægge sine miljømæssige mål og visioner på affaldsområdet.

Desværre begrænser regeringens visioner sig tilsyneladende til at jage en tvivlsom effektiviseringsgevinst via en øget liberalisering, privatisering og bureaukratisering af affaldssektoren. De miljømæssige visioner er, at tilstanden ikke forværres!

RenoSam savner visioner for affaldssektorens videre udvikling i Regeringens udspil. Internationalt set er Danmark i front på affaldsområdet. Denne førerposition bør vi fra politiske hold gøre alt, hvad vi kan for at bevare og udbygge.

RenoSam mener derfor, at regeringen burde fokusere på, hvordan der skal bygges videre på vores internationale førerposition og den succes, vi generelt har opnået på affaldsområdet. Der bør opstilles konkrete, langsigtede mål og visioner, der skal arbejdes efter.

Der bør gennemføres en massiv indsats for teknologiudvikling og for at udnytte ressourcerne i affaldet mest muligt. RenoSam vil gerne medvirke til at iværksætte en indsats sammen med Regeringen, så vi på den bedst mulige og mest konstruktive måde styrker en teknologiudvikling, der også kommer de danske miljøvirksomheder til gode.

Det er nødvendige, at det offentlige og det private sætter sig sammen og forsøger at udvikle idéer og initiativer, der kan sikre en fortsættelse af den gode udvikling, sektoren har været inde i gennem en årrække. Det er også nødvendigt med en drøftelse af, hvordan udviklingen skal finansieres.

Generelt bør vi kaste alle gode kræfter ind i at lave en visionær og fremadrettet udviklingsstrategi for affaldssektoren. Der skal skabes en klar kobling mellem innovation, forskning & teknologiudvikling i forhold til miljø-, energi- og klimapolitikken.

Stop op - og revider de mindre gode idéer

Der er – væsentlige – dele af Regeringens udspil, som RenoSam ikke kan støtte. Flere af udspillet idéer tyder på, at Regeringen har glemt, hvad der har skabt de gode resultater.

Udskillelse af aktiviteter i selvstændige selskaber

Regeringen foreslår en udskillelse af aktiviteterne i selvstændige selskaber. Det er RenoSams vurdering, at den eneste mulighed kommunerne har for at samarbejde på affaldsområdet, uden der skal gennemføres udbud, er gennem etablering af fælleskommunale selskaber i medfør af Styrelseslovens § 60. Denne vurdering deles af advokatfirmaet Bech-Bruun, som har udarbejdet en juridisk udredning, der er vedlagt som bilag.

Alle andre konstruktioner vil betyde, at der skal gennemføres et – eller flere – udbud. Ønsker kommunerne selv at løfte opgaven, er de således tvunget til at etablere 2, 3, 4, 5,... fælleskommunale selskaber med hver deres bestyrelse i stedet for ét selskab med én bestyrelse, som man typisk har i dag.

Denne bureaukratiske idé fra Regeringen er suppleret med forslag om at indføre et affaldstilsyn/systemansvar, prislofter på deponeringsanlæggene og en meget rigid adskillelse af de kommunale myndigheds- og driftsopgaver.

Samlet set fører disse forslag med sikkerhed til øget regulering, centralisering og bureaukratisering. Om de har nogle positive konsekvenser er tvivlsom, men man kan jo spørge i energisektoren.

Forslaget lægger op til at isolere og fjerne affaldsopgaverne fra den kommunale administration. Det kan tolkes som starten på en liberalisering og privatisering af sektoren.

RenoSam ønsker derfor Regeringens klare svar på, om det er intentionen, at affaldssektoren skal privatiseres.

RenoSam er ikke tilhænger af en privatisering af affaldssektoren. Under alle omstændigheder bør en sådan fundamental ændring af sektoren drøftes åbent og ikke listes ind af bagdøren.

Effektiviseringspotentialer i sektoren

Et centralt argument for udspillet idéer er, at der er et betydeligt effektiviseringspotentialer at hente i sektoren. Dette blev dog modificeret på dialogmødet den 12. marts 2007. Miljøstyrelsen præciserede, at de forslag der indgår i regeringens udspil ikke sigter på at kunne hente et effektiviseringspotentialer af den størrelsesorden, som fremgår af udspillet.

På forbrændings- og deponeringsområdet er det nævnte effektiviseringspotentialer endvidere baseret på tal fra år 2000. Siden da er der gennemført betydelige effektiviseringer i sektoren. Dette er dokumenteret blandt andet gennem den omfattende benchmarking, affaldssektoren har arbejdet med gennem de seneste 6 år, og som vi selvfølgelig arbejder videre med. Dokumentation er vedlagt i bilag.

RenoSam må således afvise, at der reelt er tale om et effektiviseringspotentialer i den størrelsesorden, udspillet lægger op til.

På forbrændingsområdet viser det sig endvidere, at et strukturpotentialer på 65 mio. kr. allerede er indfriet, på grund af en aktuel balance mellem affaldsmængder og forbrændingskapacitet. Et andet strukturpotentialer, der hviler på, at dele af affaldet overflyttes til varmemarkedet med højeste energipriser, anses for urealistisk.

På deponeringsområdet sker der automatisk en yderligere effektivisering i forbindelse med, at en lang række deponeringsanlæg skal lukke i 2009. RenoSam har netop udarbejdet en rapport, der viser, at behovet for deponeringskapacitet er ca. tre gange større end hidtil antaget. Dette ændrer selvsagt radikalt på planlægningen af fremtidig deponeringskapacitet.

RenoSams ser positivt på tiltag, som at aflægge regnskaber efter årsregnskabsloven, indførsel af benchmarking med udgangspunkt i det eksisterende arbejde i sektoren samt en økonomisk/regnskabsmæssig adskillelse af driftsaktiviteterne. Disse tiltag vil medvirke til at skabe øget gennemsigtighed i affaldssektoren. Disse tiltag vil ligeledes være det bedste

udgangspunkt for at gennemføre en yderligere effektivisering af den allerede velfungerende sektor.

Deponering

Regeringen ønsker, at affaldsproducenterne skal have mulighed for, inden for nærmere fastsatte regionale grænser, at vælge frit mellem hvilken deponier, de vil aflevere deres affald på.

Modellen indeholder desværre ikke incitamentter til at fremme samarbejdet mellem deponier. Der vil være store økonomiske interesser på spil for kommunerne, der kan blive tvunget til at lukke moderne, velfungerende og eventuelt nyetablerede anlæg midlertidig eller permanent.

Deponiernes indtægter låses fast af et prisloft, og udgifterne for de dyre deponier presses samtidig i vejret, idet grundlaget (affaldsmængderne) vil forsvinde. De dyre anlæg vil derfor ikke have anden mulighed end at lukke midlertidigt eller permanent.

Det er RenoSams vurdering, at en midlertidig lukning af et deponi meget hurtigt kan vise sig at blive permanent, idet det vurderes politisk vanskeligt at åbne et deponi, efter der ikke har været aktiviteter på området i en længere årrække. Der er således en reel risiko for, at udspillet fører til et tab af kostbar deponeringskapacitet.

Det er RenoSams opfattelse, at der bør arbejdes på at udvikle mekanismer, der kan anspore kommunerne eller de kommunale fællesskaber til eventuelt at løse deponiopgaverne i større samarbejder, også på tværs af de nye regionsgrænser.

Afslutning

RenoSam har uddybet, suppleret og dokumenteret vores synspunkter i vedlagte notat. Der er desuden vedlagt en række bilag, der er relevante i forbindelse med høringen.

På grund af den begrænsede høringsperiode har RenoSams bestyrelse ikke haft lejlighed til at forholde sig til sekretariatets høringssvar i sin helhed. Høringssvaret gives derfor med forbehold for den politiske behandling, som finder sted på et bestyrelsesmøde den 16. april 2007.

Regeringen har lagt vægt på, at der er tale om et udspil til debat. RenoSam ser derfor frem til en sober dialog om mål og midler på et fornuftigt veloplyst grundlag.

Venlig hilsen
RenoSam

Vagn S. Larsen
Formand

Per Andersen
Næstformand

Baggrundsnotat til hørings svar

**Regeringsudspil om
"Den nye affaldssektor"**

STYRKET KONKURRENCE OG ØGET GENNEMSIGTIGHED PÅ MARKEDET FOR GENANVENDELIGT ERHVERVSAFFALD

Adskillelse af myndighed og drift

Det fremgår af udspillet, at *"En økonomisk og miljømæssig forsvarlig implementering af markedsprincipper fordrer, at kommunernes myndigheds- og driftsopgaver adskilles skarpt"*. RenoSam står uforstående overfor dette postulat. Markedet fungerer allerede i dag fint for det genanvendelige erhvervsaffald.

Det afgørende er, at kommunerne ikke bruger de oplysninger, de tilvejebringer via deres rolle som myndighed, til at give sig selv (eller fælleskommunale affaldsselskaber) konkurrencemæssige fordele.

Når snittet mellem myndigheds- og driftsopgaver skal lægges, er det helt afgørende, at der ikke opstilles hindringer for en fornuftig og praktisk varetagelse af de kommunale affaldsopgaver.

RenoSam anerkender, at der er nogle myndighedsopgaver, som kun kommunalbestyrelsen kan/bør løse. Men udover disse veldefinerede myndighedsopgaver bør kommuner og affaldsselskaber kunne samarbejde om alle andre opgaver.

Fælleskommunale selskaber er selvsagt tæt forbundet med sine interessekommuner. Kommunerne har valgt at kompetenceoverføre en eller flere opgaver til selskabet, men har fortsat andre opgaver på affaldsområdet. I RenoSams øjne giver det ikke mening, hvis kommunerne ikke kan samarbejde med deres affaldsselskab om at løse konkrete opgaver - og omvendt.

Der bør derfor tilstræbes en praktisk anvendelig adskillelse, da det ellers vil medføre et omfattende ressourcespild og merarbejde.

Affaldsselskaber bør kunne udføre sagsforberedende arbejde. Der skal også findes praktiske løsninger på spørgsmålet om fx anvisning og klassificering på genbrugspladser samt forbrændings- og deponeringsanlæg.

RenoSam skal i øvrigt henvise til vedlagte debatpjece *"Myndighed & drift på affaldsområdet"*, hvor vores synspunkter er yderligere uddybet.

Genanvendeligt erhvervsaffald

Udspillet opstiller rammerne for en ny model til håndtering af genanvendeligt erhvervsaffald. Modellen er baseret på en ny ansvarsfordeling mellem følgende aktører:

- Affaldsproducenter
- Affaldstransportører
- Affaldsindsamlere
- Genanvendelses anlæg

- Kommunen/affaldsselskaber
- Staten/Miljøstyrelsen

RenoSam finder som udgangspunkt, at det er en god idé at give affaldsproducenterne frit valg af genanvendelsesanlæg, affaldstransportører og –indsamlere.

Som det fremgår af rapporten fra ministerens arbejdsgruppe, forudsætter denne ansvarsmodel, at der findes en løsning på, hvordan erhvervsvirksomheder får adgang til kommunale modtageanlæg på markedsmæssige vilkår.

Det er centralt at ansvar og roller fordeles klart mellem aktørerne. I princippet vil kommunernes og affaldsselskabernes rolle og ansvar begrænses væsentligt, men der er dog en række forhold, som bør afklares, inden modellen kan implementeres.

Modellen skal hænge sammen med virksomhedernes brug af genbrugspladser, mindre virksomheders mulige brug af kommunale (husholdnings)indsamlingsordninger for genanvendeligt husholdningsaffald samt spørgsmålet om genanvendeligt erhvervsaffald, som affaldsindsamlere og –transportører ikke ønsker at indsamle.

Det skal afklares, hvordan miljømålene/genanvendelsesmålene fastlægges, og hvordan der følges op. Hvordan "fordeles" målsætningerne mellem henholdsvis husholdnings- og erhvervsaffald? Hvad sker der, hvis målsætningerne ikke nås? Kan kommunerne og/eller affaldsproducenterne pålægges bestemte ordninger for konkrete fraktioner?

Modellen må ikke medføre, at kommuner og affaldsselskaber skal være bagstopper/fejebakke for det genanvendelige erhvervsaffald, som markedet ikke finder (økonomisk) attraktivt.

RenoSam forstod på Miljøstyrelsen, i forbindelse med dialogmødet den 12. marts 2007, at der i udlandet eksisterer velfungerende sorteringsanlæg. Anvendelse af sådanne anlæg på genanvendeligt erhvervsaffald vil medføre et opgør med princippet om, at affald skal sorteres ved kilden.

RenoSam skal ikke afvise, at det for nogle affaldsfraktioner er hensigtsmæssigt, at de sorteres efter de er indsamlet fra affaldsproducenten. Men det er afgørende, at der gennemføres miljøøkonomiske analyser, herunder inddrages internationale undersøgelser af sorteringsanlæg, inden der gives tilladelse til at fravige princippet om sortering af affald ved kilden.

Genbrugspladser

RenoSam er enige i, at virksomhederne skal have adgang til genbrugspladserne på lige fod med de private husstande. Dette skal ske ved, at virksomhederne, som borgerne, skal betale et gebyr for, at få genbrugspladsen stillet til rådighed.

RenoSam er også enige i, at der skal etableres ensartede principper for, hvordan gebyrerne bedst muligt kan sættes sammen.

På dette punkt var der enighed i arbejdsgruppen om organisering af affaldssektoren, hvorfor det bør være muligt hurtigt at finde frem til en tilfredsstillende model.

RenoSam skal i øvrigt henvise til vedlagte debatpjece *"Enkelt, effektivt og miljørigtigt – Genbrugspladser for alle"*, hvor vores synspunkter er uddybet.

Genanvendelige farligt erhvervsaffald

Udspillet ligger op til en model for genanvendeligt farligt erhvervsaffald, der minder om modellen for genanvendeligt erhvervsaffald.

Farligt affald udgør en betydelig større sundheds- og miljørisiko end andet affald. Det er det farlige affalds egenskaber, der er sundheds- og/eller miljøskadelige og ikke behandlingsformen. Der bør derfor stilles krav til en omhyggelig og korrekt håndtering af såvel det genanvendelige som det ikke-genanvendelige farlige erhvervsaffald.

Det er uklart, hvordan en tæt og nødvendig styring af det farlige erhvervsaffald kan sikres via den frit valgs model, som udspillet lægger op til.

RenoSam er derfor betænkelige ved den model, der foreslås i udspillet, og kan ikke anbefale, at der skelnes mellem genanvendeligt og ikke-genanvendeligt farligt erhvervsaffald.

Det er RenoSams opfattelse, at kommunerne og affaldsselskaberne bør have et mere vidtrækkende ansvar for det genanvendelige farlige affald, end udspillet lægger op til. Dette kan blandt andet sikre en tæt styring, korrekt miljømæssige behandling, forsyningssikkerhed og datafangst.

RenoSam har udarbejdet vedlagte debatpjece *"Farligt affald – fleksibel styring, enkelt og miljø sikkert"*, hvor vores synspunkter er uddybet.

EFFEKTIV SERVICE OG ADMINISTRATIV FORENKLING

RenoSam bakker op om alle forslagene i dette afsnit fra regeringens udspil.

Gennemsigtige kommunale affaldsgebyrer

RenoSam er enige i, at der er behov for at skabe en bedre gennemsigtighed i de kommunale affaldsgebyrer. Det skal selvfølgelig være muligt for brugerne at kunne se, hvad de får for deres affaldsgebyr.

Det er dog afgørende, at der skelnes mellem gennemsigtighed og sammenlignelighed af affaldsgebyrer. Ved en sammenligning af gebyrstørrelse er det nødvendigt at inddrage forhold som geografi, befolkningssammensætning, erhvervsammensætning, boligsammensætning mv. Desuden kan der være forskelle i det serviceniveau, de enkelte kommuner og selskaber politisk og administrativt har fastlagt.

Gennemsigtighed medfører således ikke sammenlignelighed, selvom det er et skridt på vejen.

EN EFFEKTIV FORBRÆNDINGS- OG DEPONERINGSSEKTOR

For at gøre forbrændings- og deponeringsanlæggene mere gennemsigtige og for at effektivisere deponeringsanlæggene opstiller regeringen en række forslag, der skal adskille anlæggene dels fra den øvrige del af kommunen, dels fra de øvrige driftsaktiviteter.

Forslagene vedrører en adskillelse af økonomi/regnskabsmæssig karakter mellem driftsaktiviteterne. Der stilles også forslag om, at gøre anlæggene til selvstændige selskaber.

RenoSam finder det hverken nødvendigt eller hensigtsmæssigt at kræve, at alle aktiviteter udskilles i selvstændige selskaber.

Det vil for det første ikke være muligt at udføre fælleskommunale aktiviteter i selvstændige aktieselskaber.

Dette skyldes, at det at løse opgaverne fælleskommunalt kræver en kompetenceoverdragelse (fx overdragelse af opgaven om at forestå driftsaktiviteten på kommunernes vegne). Styrelsesloven tillader i dag ikke, at der overdrages kompetence til aktieselskaber¹. Hvis Folketinget ændrer lovgivningen og gør det muligt at kompetence-overdrage til aktieselskaber - vil der blandt andet opstå en udbudsproblemstilling.

Det vil sige, at de fælleskommunale aktieselskaber kun kan udføre opgaverne for deres ejerkommuner, hvis de vinder opgaverne i udbud. For kommunerne vil det være fuldstændigt uacceptabelt, at man er medejer af en virksomhed, som man ikke kan bruge til at løse de opgaver, man er blevet pålagt efter lovgivningen. Et krav om at omforme fælleskommunale interessentselskaber til aktieselskaber vil således være lig med en privatisering.

Dette gælder i særlig grad de driftsmæssige aktiviteter, hvor der i dag, i medfør af Miljøbeskyttelsesloven, gælder såvel en anvisningsret og benyttelsespligt, dvs. for affaldsforbrænding og affaldsdeponering. Andre problemstillinger rejser sig i forhold til fx den kommunale lånebekendtgørelse², ligesom de juridiske grænseflader til Lov nr. 548 om "Lov om kommuners udførelse af opgaver for andre offentlige myndigheder og kommuners og regioners deltagelse i selskaber" desuden vil skulle afklares nærmere.

For det andet er det ikke et proportionalt lovkrav at udskille og løse sideordnede aktiviteter i fælleskommunalt regi ved at oprette selvstændige fælleskommunale § 60 selskaber.

Det vil kræve en lang række datterselskaber til relativt begrænsede aktiviteter (fx kompostering eller genbrugspladser). Selvstændige selskaber skal have selvstændige styrende organer (bestyrelse/generalforsamling/repræsentantskab), vedtægter mv. Det

¹ Se vedlagte juridisk redegørelse fra advokatfirmaet Bech-Bruun om organisationsformer på affaldsområdet, september 2006.

² Der henvises til "Delrapport om visse EU-retlige spørgsmål vedrørende danske kommuners samarbejde om affaldsbortskaffelse," Justitsministeriets tværministerielle embedsmandsudvalg om fælleskommunale selskaber, december 1997.

virker som et meget dyrt og stort administrativt arbejde at udforme og ajourføre nye vedtægter, etablere nye organisatoriske enheder og selvstændige styrende organer for at opnå en øget gennemslagskraft for driftsaktiviteter af begrænset økonomisk omfang.

For det tredje vil det være en voldsom bureaukratisering, som medfører en risiko for, at der ikke bliver en ensartet politisk linie i kommunens affaldspolitik. En udskillelse af sideordnede aktiviteter vil være overflødig, idet samme gennemslagskraft og værn mod krydssubsidiering kan opnås med et revisorpåtegnet, funktionsopdelt regnskab efter årsregnskabsloven.

Det vil være som at skyde gråspurve med kanoner, hvis driftsaktiviteter, som fx genbrugspladser eller komposteringsaktiviteter hos kommuner og/eller fælleskommunale selskaber, skal udføres i selvstændige selskaber.

Skal der virkelig oprettes en specialkommune til at løse en sådan relativt begrænset opgave?

Med kommunalreformen går man netop den modsatte vej og nedlægger kommuner – skal vi så på affaldsområdet oprette flere specialkommuner (§ 60 selskaber) til at løse meget begrænsede opgaver. En reel regnskabsmæssig adskillelse (funktionsopdelte regnskaber efter årsregnskabsloven³) opfylder samme formål.

Øget gennemslagskraft – brug RenoSams koncept

RenoSam og foreningens medlemmer har i mange år arbejdet med øget gennemslagskraft i gebyrfastsættelsen på affaldsområdet. Det har ført til udvikling af en række konkrete værktøjer og samarbejdende netværk, der hvert år bruges i virksomhedernes økonomiske styring og udviklings- & læringsprocesser:

- Metode- og konceptudvikling for benchmarking af driftsaktiviteter, knyttet til kommuners og fælleskommunale affalds- og genanvendelsesordninger⁴
- Udvikling af omkostningsregnskaber og ordningsbaserede regnskaber, der følger principperne i årsregnskabsloven⁵
- Kontinuerlig udvikling af erfarings- og læringsmiljøer, der medvirker til at forbedre kommuner og fælleskommunale selskabers driftsaktiviteter, økonomisk, miljømæssigt og i forhold til service⁶

³ RenoSam henviser til den udarbejdede vejledning, som Kommunernes revision i år 2003 udarbejdede til brug for kommuner og/eller fælleskommunale virksomheder ved udarbejdelse af omkostningsbaserede regnskaber efter årsregnskabsloven, og til sikring af ordningsbaserede (funktionsopdelte) regnskaber for adskilte driftsaktiviteter.

⁴ RenoSam har ved flere lejligheder præsenteret den gennemarbejdede Benchmarking-koncept, som medlemmer af RenoSam hvert år bruger til at sammenligne driftsaktiviteter og gensidig erfaringsudveksling. RenoSam har præsenteret konceptet for såvel Miljøstyrelsen som Konkurrencestyrelsen. Benchmarking-konceptet er anvendt af COWI, der, som projektudførende for Miljøstyrelsen, har gennemført undersøgelser af effektiviseringspotentialet på forbrændings- og deponeringsområdet. RenoSams benchmarking-projekt er solidt dokumenteret, ligesom der er knyttet ekstern konsulentvirksomhed til projektet.

⁵ RenoSam arbejder med forbedringer af kommuners og fælleskommunale selskabers økonomistyring og eksisterende regnskabspraksis. Der henvises eksempelvis til vedhæftede vejledning "Årsrapport fra affaldsselskab – principper for god regnskabsskik på affaldsområdet", udarbejdet af Kommunernes Revision på vegne af RenoSam.

⁶ RenoSam har på vegne af medlemmene udviklet en fast årlig benchmarking-rutine, som sikrer indsamling af data, kvalitetssikring, sammenligning af data, erfa-udveksling og læringsmiljøer for formidling af "best practice". Til de årlige benchmarking-konferencer inviteres de offentlige myndigheder og andre, der vil deltage i benchmarkingens videreudvikling.

- Dokumentation for driftsøkonomiske data, effektivitetsudvikling m.m. af benchmarkingarbejdet.⁷
- Øget kursus- og konferencevirksomhed om økonomistyring, benchmarking m.m.

RenoSam administrerer i dag benchmarking projektet særdeles prisbilligt, svarende til ca. ½ mio. kroner årligt, eller svarende til kr. 25.000 pr. deltagende selskab⁸.

Det kan ikke direkte læses i udspillet, hvor store de årlige omkostninger til et affaldssekretariat er. Et sted mellem 5 og 15 mio. kr. synes at være et rimeligt skøn.

Benchmarkingprojektet i RenoSam har i dag et solidt velfunderet fagligt grundlag, der sikrer, at de deltagende kommuner og fælleskommunale driftsaktiviteter kan sammenlignes på et fornuftigt grundlag. Som erfaringerne omkring benchmarking generelt viser, så skal sammenligninger af driftsaktiviteter konkret følges op, så best practice formidles og omsættes i de enkelte driftsvirksomheder. Med den bottom-up praksis, der er udviklet i regi af RenoSam, er man kommet langt i organisering af benchmarking, så der sikres løbende udvikling af erfarings- og læringsprocesser mellem virksomhederne.

RenoSam opfordrer derfor Regeringen til nærmere at analysere, hvordan den kan bruge affaldssektorens eget udviklede benchmarkingkoncept, og de tilknyttede læringsmiljøer, så der bygges videre på de hidtidige erfaringer. Det vil dels virke mindre bureaukratisk og samtidig minimere de samlede administrative omkostninger.

I det efterfølgende beskrives de tiltag, som allerede er sket indenfor forbrændings- og deponeringssektoren.

En effektiv dansk forbrændingssektor

Danmark har i dag en meget effektiv affaldsforbrændingssektor. Det bliver særligt synligt, når den danske forbrænding sammenlignes med affaldsforbrænding i udlandet.

Danmark kan fremvise en særdeles høj energieffektivitet, fordi vi nu igennem mange år har nyttiggjort affaldet til produktion af fjernvarme og elektricitet. Desuden er affaldsvarmen blandt de billigste opvarmingskilder i Danmark i dag.

4 % af den danske el-produktion og 15 % af den danske fjernvarmeproduktion stammer fra affaldsforbrænding. Affaldsforbrænding udgør således 33 % af den samlede danske vedvarende energi. Affaldsforbrænding er således et særdeles vigtigt bidrag i den danske energi- og klimapolitik.

⁷ RenoSam anvender eksternt konsulentvirksomhed til at sammenfatte resultaterne af benchmarking-arbejdet i foreningen, og der sker en skriftlig afrapportering af arbejdet, som offentliggøres. Offentliggørelsen kan blandt andet læses på RenoSams hjemmeside, www.renosam.dk, under publikationer. RenoSam udsender hvert år en kortfattet publikation, der fremsendes til ministerier, styrelser og Folketinget. Kopi af seneste 3 års arbejde vedlægges.

⁸ RenoSam påvirkes af medlemmernes ønske om at økonomisere omkostningerne til foreningens benchmarking. Det betyder, at projektet billiggøres ved at benytte eksisterende kontaktoverflader, mødefaciliteter (møderum, EDB adgang etc.) hos kommuner og affaldsselskaber, fx brug af eksternt konsulent sker ved jævnlige udbud af benchmarking-opgaver.

Omkring 20-40 % af de samlede omkostninger ved affaldsforbrænding dækkes af et affaldsgebyr, som opkræves hos husholdninger og erhverv. Det svarer til et gebyr på omkring 215 kroner pr. tons.

I forhold til de lande, vi normalt sammenligner os med, er forbrændingstaksten i Danmark den absolut laveste.

Forbrændingen bliver endnu billigere og mere effektiv

RenoSam har i en årrække arbejdet med benchmarking blandt offentligt ejede affaldsvirksomheder, herunder affaldsforbrændingsanlæg.

Det er også baggrunden for, at RenoSam kan dokumentere, at der de senere år er opnået betydelige effektiviseringsforbedringer. Det betyder også, at det effektiviseringspotentiale, som Miljøstyrelsen med udgangspunkt i år 2003 og 2004 data tidligere har beregnet, allerede er blevet realiseret.

Siden 2003/2004 kan RenoSam pege på følgende forbedringer, som Miljøstyrelsen ikke har taget højde for:

- Aalborg har etableret nyt anlæg og har udfaset to ældre ovne
- Århus har etableret nyt anlæg og har udfaset en ældre ovn
- Fasan har etableret nyt anlæg og har udfaset en ældre ovn
- Hadsund er taget ud af drift
- TAS (Kolding) har etableret en ny ovn og har udfaset 4 gamle ovnlinier (heraf 2 ovne på det lukkede Vestfyn forbrændingsanlæg)
- VEGA har udfaset sit forbrændingsanlæg
- Vestforbrænding har etableret en ny ovn og har udfaset 2 ældre ovne

En række forbrændingsanlæg har i periode 2004-2006 ombygget deres røggasrensning til at honorere nye skærpede emissionsgrænser. Også dette har bidraget til forbrændingsanlæggenes forbedrede miljøperformance.

Alt i alt kan RenoSam gennem foreningens benchmarking projekt dokumentere, at forbrændingsanlæg de seneste par år har effektiviseret forbrændingsanlæggene med ca. 12 %. RenoSam er overbevist om, at foreningen ved den årlige benchmarking-konference i juni 2007 igen vil kunne dokumentere forbedringer.

Nye initiativer i forbrændingssektoren

Regeringens udspil til ændringer i forbrændingssektoren er endimensionale og uden visioner for en fremtidssikring af sektoren.

RenoSam vurderer, at forbrændingsanlæg i dag følger principperne i årsregnskabsloven, sådan som det blandt andet kræves af elforsyningsloven. Forbrændingsanlæggene har således styr på omkostningsforhold, der knytter sig til produktion af elektricitet og varme, herunder omkostningsfordelingen mellem el, varme og affald.

Det er RenoSams vurdering, at drift af affaldsforbrænding bedst varetages som selvstændige fælleskommunale selskaber, organiseret som interessentselskaber i medfør af § 60 i den kommunale styrelseslov.

RenoSam kan derimod ikke anbefale, at:

- Forbrændingsanlæg gøres til selvstændige aktieselskaber, idet interessentkommunerne i så fald bliver stillet overfor en række uheldige konsekvenser, blandt andet krav om udbud
- Forbrændingsanlæg skal udskille sideordnede aktiviteter i selvstændige selskaber. Derimod vil – som det er almindelig praksis i dag – det fortsat være muligt regnskabsmæssigt at adskille sideordnede aktiviteter i selvstændige ordningsregnskaber. Dvs. der kan regnskabsmæssigt redegøres for indtægter og udgifter for sideordnede aktiviteter såsom fjernvarmedistribution, slaggehåndtering, restprodukt-håndtering, etc.
- Der tvinges en Top-down indtægtsregulering ned over økonomien i affaldsforbrændingen. Forbrændingssektoren har i de senere år udviklet en benchmarkingform, som i stedet bygger på gensidig læring og teknologiudvikling. Ordningen administreres prisbilligt af RenoSam og et eksternt konsulentfirma, og har af den grund god kontakt med deltagerne
- Der etableres et affaldssekretariat. Det er kommunerne, som har det entydige ansvar for kapacitet til forbrænding af affald i kommunerne. Det skal og bør der ikke ændres ved. På den måde skal der gennem årene sikres en tilstrækkelig kapacitet og forsyningssikkerhed i Danmark

RenoSam må afvise, at der etableres affaldssekretariat, som har/bemyndiges et systemansvar. Det kan kun blive en særdeles bureaukratisk organisation uden egen investerings- og risikoprofil, og uden mandat til at sikre forsyningssikkerheden for den eksisterende forbrændingskapacitet

I øvrigt virker Regeringens udspil omkring den fremtidige forbrændingssektor ikke gennemtænkt i forhold til de mulige forandringer, som en ændring af EU's affaldsrammedirektiv kan foranledige.

RenoSam vil derfor anbefale, at Regeringen afventer udfaldet af forhandlingerne om ændring af EU's affaldsrammedirektiv, før der gennemføres større organisatoriske ændringer. Alt andet vil være at spille hasard på sektorens vegne.

En effektiv dansk deponeringssektor

Deponeringssektoren er et væsentligt element i den økonomisk og miljømæssigt velfungerende danske affaldsmodel.

Hele baggrunden for de effektiviseringsberegninger, som man bygger sit grundlag på, er baseret på gamle tal. RenoSam har dokumenteret, at deponeringsbehovet er ca. 2,5 gang så stort som tidligere antaget. Dette skyldes primært forurenet jord. Denne nyeste viden om mængder og fremtidige kapaciteter bør lægges til grund for en vurdering af, hvilket fremtidigt deponeringsbehov der er i Danmark. Ligeledes bør en beregning om eventuel effektivisering og strukturrationalisering tage udgangspunkt i disse data og ikke i forældede data.

Deponeringssektoren står p.t. midt i et meget usikkert vadested.

Ingen kender endnu betydningen af overgangsplanernes effekt, men RenoSam kan nu dokumentere, at mindst 50 % af anlæggene lukker. Der henvises til vedlagte rapport "Deponeringskapaciteten i Danmark – overgangsplanernes effekt og rationalisering frem mod 16. juli 2009, RenoSam 2007" samt "Deponeringskapaciteten i Danmark 2007 (pixi-version), RenoSam". Der vil altså ske en væsentlig reduktion i antallet af anlæg og en stor strukturrationaliseringsgevinst vil blive hentet på denne måde.

Det må forventes, at de nye acceptkriterier alt andet lige medfører øgede og strengere krav til modtagelsen og karakteriseringen af affald til deponering i fremtiden. Det er RenoSams vurdering, at de kommende regler kan få yderligere en konsekvens for antallet af anlæg, som fortsætter – særligt de anlæg, som ikke ligger kystnært.

RenoSam mener, at det vil være hensigtsmæssigt og samfundsøkonomisk rationelt at afvente den endelige afklaring af overgangsplanerne og den kommende deponeringsbekendtgørelse, inden man tager stilling til nogle konkrete forslag for en fremtidig indretning af deponeringssektoren.

Det er RenoSams vurdering, at staten ikke har fået skabt grundlaget for reorganiseringen af deponeringsområdet før EU's deponeringsdirektiv er implementeret i sin fulde udstrækning.

Myndigheds- og driftsopgaver skal være klart adskilt

I RenoSam anser vi, at en adskillelse af myndigheds- og driftsopgaver er en politisk realitet. Det er dog væsentligt, at man finder en fornuftig definition og løsning på problemet.

Det skal fortsat være en mulighed for manden på deponiet at kunne afvise et læs i porten, uden han behøver kontakte kommunen. En meget rigid adskillelse kan medføre en ufornuftig, ressourcekrævende og bureaukratisk løsning.

I den sammenhæng kan det undre RenoSam, at man i forbindelse med kommunalreformen har besluttet, at kommunerne skal være den godkendende myndighed på deponeringsområdet og de statslige regioner være tilsynsmyndighed.

RenoSam mener, at en kommunal godkendelse af egne anlæg eventuel kan være tvivlsomt set ud fra et politisk ønske om at adskille myndigheds- og driftsopgaver.

Der skal etableres åbningsbalancer, og anlæggene skal aflægge regnskab efter årsregnskabsloven

RenoSam kan tilslutte sig denne del af regeringens udspil. Det er en god idé, og flere anlæg aflægger allerede regnskab efter årsregnskabsloven. Det er dog væsentligt, at anlæggene i fremtiden ikke vil blive mødt med krav om at aflægge regnskab i forskellig form alt afhængig af, hvem der er modtager af regnskabet. I dag bliver flere anlæg fx mødt med krav om at aflægge regnskab efter det kommunale budget og regnskabssystem og efter årsregnskabsloven. Et sådan dobbelt formkrav om samme aktivitet bør bortfalde.

Det er branchens erfaring, at man sagtens kan følge årsregnskabsloven, uden at man behøver at udskille selskaberne i egentlige selvstændige enheder. En klar regnskabsmæssig adskillelse, hvor der fx skal en lejekontrakt mellem de selvstændige økonomiske enheder for at trække maskiner m.m., sikrer en gennemsigtighed, der er mindst lige så god, som en adskillelse af aktiviteterne i selvstændige juridiske enheder.

Hvis sigtet med regeringens udspil er at skabe gennemsigtighed i deponeringssektoren, peger RenoSam på en regnskabsmæssig adskillelse af de enkelte aktiviteter, kombineret med en ekstern validering af statsautoriseret revisor, der sikrer en overensstemmelse (gebyrparallelitet) mellem deponiets omkostningsniveau og de gebyrer, der opkræves – selskabets årsregnskab.

Deponeringsanlæg skal gøres til selvstændige selskaber og udskille sideordnede aktiviteter

RenoSam mener, at de enkelte fælleskommunale anlæg er selskabsgjort i form af at være selvstændige juridiske enheder § 60 selskaber/specialkommuner.

Det er efter RenoSams opfattelse en meget dårlig idé med en selskabsgørelse af fælleskommunale enheder i aktieselskabsform. RenoSam er ligeledes stærkt kritiske overfor en økonomisk udskillelse af sideordnede aktiviteter i selvstændige juridiske enheder. Gennemsigtighed kan og bør alene ske ved regnskabsmæssige opdelinger, som foreslået ovenfor.

Mange deponier drives i et effektivt samspil med andre affaldsaktiviteter som fx kompostering af haveaffald, knusning af byggeaffald, jordkartering mv. De sideordnede aktiviteter er med til at udnytte ressourcerne bedre og hermed sikre bedre priser til gavn for borger og virksomheder. Det er en klar fordel, at man fx kan dele maskiner, administration m.m. så hvert anlæg/aktivitet ikke skal ud og investere i nyt. Dette vil påføre de tilbageværende aktiviteter betydelige omkostninger.

Anlæggene skal benchmarkes

Flere selskaber foretager allerede i dag benchmarking på deponeringsområdet, og der bakkes fuldt op om dette forslag. RenoSam ser gerne, at alle deponeringsanlæg skal gennemføre benchmarking af deres aktiviteter på baggrund af funktionsopdelte regnskaber udarbejdet efter årsregnskabsloven.

Når der skal benchmarkes, anbefaler RenoSam, at det sker efter den model, som en stor del af affaldsbranchen igennem nu mere end seks år har været med til at udarbejde på frivillig basis.

Anvisning til behandlingsform inden for de nye regioner

Tankegangen omkring dannelsen af deponeringsregioner bør udskydes til det tidspunkt, hvor vi kender resultatet af overgangsplanerne. Med den kombination af instrumenter, som Regeringens udspil indeholder, må RenoSam p.t. afvise, at der fremover udelukkende skal anvises til behandlingsform inden for de nye regioner.

De nye regionsgrænser vurderes ikke som egnet som en geografisk afgrænsning af en anvisning, idet disse ikke følger affaldsoplandene. Det kunne fx være deponierne placering og kapacitet, som er afgørende for fastlæggelse af deponiregionsgrænser.

RenoSam skal dog ikke afvise, at man med en anden kombination af instrumenter på sigt kan sikre virksomhederne et frit valg af deponianlæg, men dette må dog overvejes meget nøje i sammenhæng med øvrige instrumenter.

Affaldsselskaberne, organiseret i RenoSam, er p.t. i gang med at analysere, hvilke instrumenter der kan peges på, for ud fra de lokale behov at sikre et bredere samarbejde deponeringsanlæggene imellem.

Dette analysearbejde forventes afsluttet i efteråret 2007. RenoSam ønsker at bidrage konstruktivt og fremadrettet til at løse de eventuelle udfordringer, deponeringssektoren står overfor og vil meget gerne føre en tæt dialog med de øvrige aktører, og særligt miljøstyrelsen, herom.

Sigtet med RenoSams arbejde er at udforme en model, der ud fra de lokale behov kan medvirke til, at deponierne går sammen i større enheder og gennem samarbejde finder ud af, hvordan de sammen vil få et større deponeringsopland til at fungere, evt. med økonomisk kompensation anlæggene imellem.

Offentligt ansvar for deponiopgaven bevares

Det skal fortsat være en offentlig opgave at sikre kapaciteten.

Deponier ophører ikke med at udgøre en potentiel miljørisiko den dag, de er fyldt op og lukker.

I mange år efter nedlukningen skal det sikres, at emissionerne til miljøet ikke medfører uacceptable gener. Nye regler sikrer, at de kommunale ejere, igennem den periode anlægget er i drift, oparbejder en sikkerhedsstilling, der kan anvendes den dag, anlægget skal nedlukkes og efterbehandles. Hvis ansvaret i hele driftsperioden, samt for nedluknings- og efterbehandlingsfasen, er placeret hos kommunerne, vil der ikke være tvivl om, hvem der skal betale, hvis der en dag opstår en uforudset forurening, som ikke kan klares af sikkerhedsstillingen. De fremtidige ansvarsforhold skal være helt klare. Dette gøres ved at fastholde kravet om, at det kun kan være kommunerne, der kan eje og drive deponier i fremtiden. Opgaven skal ligge hos kommunerne, der ikke går konkurs og med sikkerhed også kan løse opgaven om 100 år.

Midlertidig lukning af deponier

RenoSams rapport om "Deponeringskapaciteten i Danmark" dokumenterer, at der er et langt større behov for deponeringsanlæg, end Miljøstyrelsen antager. Den samlede mængde, der skal håndteres på deponierne, er 17 % og ikke 7 %, som det fremgår af Miljøstyrelsens Affaldsstatistik 2005. Den forurenede jord udgør et særligt stort problem, som det er meget relevant at få løst i fremtiden.

RenoSam mener ikke, at man henter særligt store effektiviseringsgevinster ved at lukke anlæg midlertidigt, men det bør selvfølgelig undersøges.

Ved midlertidig lukning er der fortsat løbende udgifter til f.eks.:

- Monitering
- Gasindvinding
- Årsrapportering
- Perkolatbehandling samt
- Generel vedligeholdelse af drænsystemer m.m.

Ved midlertidig lukning vil en del af det eventuelle effektiviseringspotentiale blive spist af den øgede transport mellem anlæggene, og det vil ikke være i miljøets interesse på sigt.

RenoSam er i tvivl om, hvorvidt en midlertidig lukning teknisk kan lade sig gøre. Nogle af de problemer, som vi forudsiger, og som bør undersøges og dokumenteres til bunds, inden der stilles forslag om dette, er, hvorvidt membraner og drænsystemer kan holde til dette, da disse har en begrænset levetid på ca. 50 år i gennemsnit

RenoSam mener, at Miljøstyrelsen bør belyse beslutningsgrundlaget, som inddrager kapacitet, tekniske, økonomiske samt juridiske konsekvenser, før man midlertidigt lukker deponeringsanlæg.

Miljøstyrelsen vil ikke komme med en udmelding om, hvilke deponier der skal lukke midlertidigt før efter 16. juni 2009. En række eksisterende anlæg står nu overfor at skulle investere store beløb for at for at kunne overholde kravene efter 2009. Det er af afgørende betydning for at gennemføre investeringerne, at anlæggene ikke efterfølgende bliver tvunget til at holde lukket permanent eller midlertidigt.

De anlæg, der står foran at skulle gennemføre investeringer i nye/yderligere miljøforanstaltninger, må kunne få et svar fra de kompetente myndigheder på, om de efterfølgende vil blive mødt med krav om permanent eller midlertidig lukning. Mangel på et klart svar vil medføre en væsentlig risiko for, at væsentlig kapacitet ikke vil blive etableret, eller at væsentlige investeringer vil gå tabt.

Hvile-i-sig-selv princippet afskaffes og erstattes af prisloftregulering og mulighed for overskud

Deponierne skal fortsat være en hvile-i-sig-selv opgave. Affaldsstrategien sigter på, at deponeringsmængderne skal begrænses mest muligt. På denne baggrund kan det virke betænkeligt, at anlæggene nu skal kastes ud i en kamp om at tiltrække affaldsmængder til anlæggene.

Den danske affaldspolitik bør stadig fokusere målrettet på at nedbringe mængden af affald til deponering. De miljøudfordringer, der overføres til fremtidige generationer, bør begrænses til et absolut minimum.

Ophævelse af hvile-i-sig-selv til fordel for prislofter samtidig med en væsentlig reduktion i antallet af deponeringsanlæg er problematisk, fordi det gør det svært at fastlægge prisloftets placering. Prisloftmodellen er derudover ikke hensigtsmæssig, når man samtidig foreslår, at virksomhederne frit kan vælge anlæg.

De dyreste deponianlægs indtægter låses fast med prisloft, hvorimod udgifterne presses i vejret. De dyre anlæg vil, i den af Regeringen foreslåede model, modtage færre affaldsmængder (affaldet vil tilflyde de billige anlæg). Anlægsinvesteringen kan hermed ikke hentes hjem, og den eneste mulighed, anlægget vil have, er at lukke.

RenoSam vurderer, at dette er særdeles uhensigtsmæssigt, idet de dyreste deponier kan være udtryk for, at der er tale om nye og endnu ikke afskrevne anlæg. Nye anlæg vil i mange sammenhænge være de miljømæssigt bedste.

Regeringens udspil vil således undergrave muligheden for at videreføre miljømæssigt sikre deponiaktiviteter. Det kan blive til skade for miljøet.

Affaldssekretariat

Etablering af et affaldssekretariat, til bl.a. at administrere en økonomisk regulering af deponeringsanlæggene, anses for særdeles bureaukratisk. RenoSam vil opfordre til, at man opgiver tanken om denne centrale fastsættelse af prislofter for deponeringsanlæggene.

Der er ingen tvivl om, at oprettelsen af et affaldstilsyn vil være ressourcetungt og give øgede omkostninger. Til sammenligning er der i dag i Energitilsynet ansat 30 mand.

Man kunne fx allerede nu tage initiativ til, at anlægsejerne mødes, internt i regionerne og på tværs af samme, for at fastlægge kapaciteter, kapacitetsbehov samt økonomi - med henblik på at indgå i eventuelle frivillige samarbejder.

Fremtidigt samarbejde skal være frivilligt, men det er væsentligt, at den enkelte kommune vurderer, hvordan deponiet kan klare sig i et. Hvis deponiet ikke søger samarbejde med andre (fordi det på lang sigt er mere økonomisk og miljømæssigt optimalt at løse deponeringsopgaven som enkeltsselskab) skal en redegørelse for dette fremlægges for miljøministeren, som i medfør af § 49 eventuelt som mulighed skal sikre, at der etableres et samarbejde med andre kommuner/affaldsselskaber.

INNOVATION – NYE TEKNOLOGIER TIL AFFALDSBEHANDLING

Der lægges i udspillet vægt på innovation og nye teknologier. Konkret nævnes eksempler om at gøre affald til biobrændsel samt oparbejdning af imprægneret træ.

RenoSam er enige i visionerne, men problemet er, at der ikke er konkrete forslag til, hvordan vi kan skabe rammerne for udviklingen af nye behandlingsteknologier.

Udspillet slår hovedet på sømmet, når det fremhæver risikoen ved at investere i anlæg uden sikkerhed for at modtage affald, som et af de grundlæggende problemer. Desværre indeholder udspillet ikke nogen forslag til, hvordan dette problem kan løses.

Det er RenoSams opfattelse, at det er nødvendigt med offentlige initiativer for at fremme udviklingen af "affaldsteknologier". Al erfaring peger på, at dette er nødvendigt, så længe der ikke er et åbenlyst økonomisk incitament for affaldsproducenter og/eller affaldsbehandlere til at udvikle ny teknologi.

Der bør tænkes bredt og kreativt for at finde gode løsninger. Kan lovgivningen indrettes bedre med henblik på teknologiudvikling? Skal der etableres økonomiske støttemuligheder og i givet fald hvordan? Kan der skabes incitament til at fremme samarbejde mellem de offentlige og private institutioner/virksomheder?

I Danmark har vi stor know-how inden for affaldsteknologien. Skal denne know-how bibeholdes og udvikles, er det nødvendigt med et offentligt engagement – og ikke blot på skål-tale niveau.

Det er helt nødvendigt, at vi også ser på, hvordan teknologiudviklingen økonomisk kan fremmes, herunder på hvordan de økonomiske midler kan tilvejebringes.

Der bør snarest iværksættes et arbejde, hvor alle muligheder kan blive belyst og analyseret.

I det efterfølgende giver RenoSam nogle bud på, hvor der er behov for udvikling for så vidt angår forbrændings- og deponeringsområdet.

Visioner for en fremsikret affaldsforbrændingssektor

RenoSam mener, at der er behov for at sætte turbo på teknologiudviklingen. Det kan blandt andet ske på følgende områder:

- Teknologiudvikling, der fortsat kan sikre slagger som råstoffer
- Øget teknologiudvikling for automatisering af affaldssiloen
- Low-dust high temperature NOx
- Fjernkøling med affaldsvarme
- Øget elvirkningsgrad og øget røggaskondensering
- Udvikling af mere effektiv korrosionsbeskyttelse
- Drift i dellast
- Forskning og udvikling af biomasse- & affaldsfyring

Visioner for en fremtidssikret deponeringssektor

- Teknologiuudvikling indenfor nye forbehandlingsmetoder set i lyset af de nye acceptkriterier
- Udvikling af bedre perkolatbehandlingsanlæg i small-scale
- Methan- og CO₂ reducerende foranstaltninger m.m.
- Metoder til behandling af røggasrensningssaffaldet
- Andre miljøforbedrende foranstaltninger

BILAG

- Benchmarking på affaldsområder for 2005, Capacent A/S 23, juni 2006
- Affaldsforbrænding i Danmark – Europas mest effektive affaldsbehandling, Udarbejdet af Rambøll for RenoSam, oktober 2005
- Årsrapport fra affaldsselskab – principper for god regnskabsskik på affaldsområdet, Kommunernes Revision, februar 2003
- Delrapport om visse EU-retslige spørgsmål vedrørende danske kommuners samarbejde om affaldsbortskaffelse, Justitsministeriets tværministerielle embedsmandsudvalg om fælleskommunale selskaber, december 1997
- Organiseringsformer på affaldsområdet, Bech-Bruun Advokatfirma, september 2006
- Deponeringskapaciteten i Danmark – overgangsplanernes effekt og rationalisering frem mod 16. juli 2009, RenoSam 2007
- Deponeringskapaciteten i Danmark 2007 (pixi-version), RenoSam
- Affaldshåndtering – effektivt og miljøbevidst, Benchmarking 2004, RenoSam
- Effektiv affaldshåndtering, Benchmarking 2005, RenoSam
- Stadig mere effektiv affaldshåndtering, Benchmarking 2006, RenoSam
- Debatoplæg – Frit erhvervsaffald til forbrænding – hvis erhvervsaffaldet blev frit – hvordan skal forbrænding i Danmark så organiseres?, RenoSam
- Debatoplæg – Myndighed og drift på affaldsområdet – Hvordan sikrer man en fornuftig adskillelse af myndighed og drift, der kan fungere i praksis, RenoSam
- Debatoplæg – Enkelt, effektivt og miljørigtigt – genbrugspladser for alle!, RenoSam
- Debatoplæg – Farligt affald – fleksibel styring enkelt og miljø sikkert, RenoSam

Fra: Lone Stonor Kristensen [Lone.Stonor.Kristensen@Skat.dk]
Sendt: 9. marts 2007 13:07
Til: MST - Jord & Affald (Enhedens postkasse)
Cc: Inger Dahlgaard Hove; Carsten Vesterø Jensen; Tina R Olsen; Karen Madsen
Emne: Høringssvar - udspillet "Den nye affaldssektor"
Til

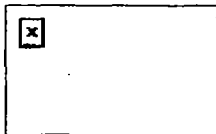
Miljøstyrelsen
Jord og Affald

Ved mail af 9. februar 2007 har Miljøministeriet sendt regeringsudspillet om Den nye affaldssektor til høring i SKAT.

Vi har hverken faglige eller administrative bemærkninger til udspillet.

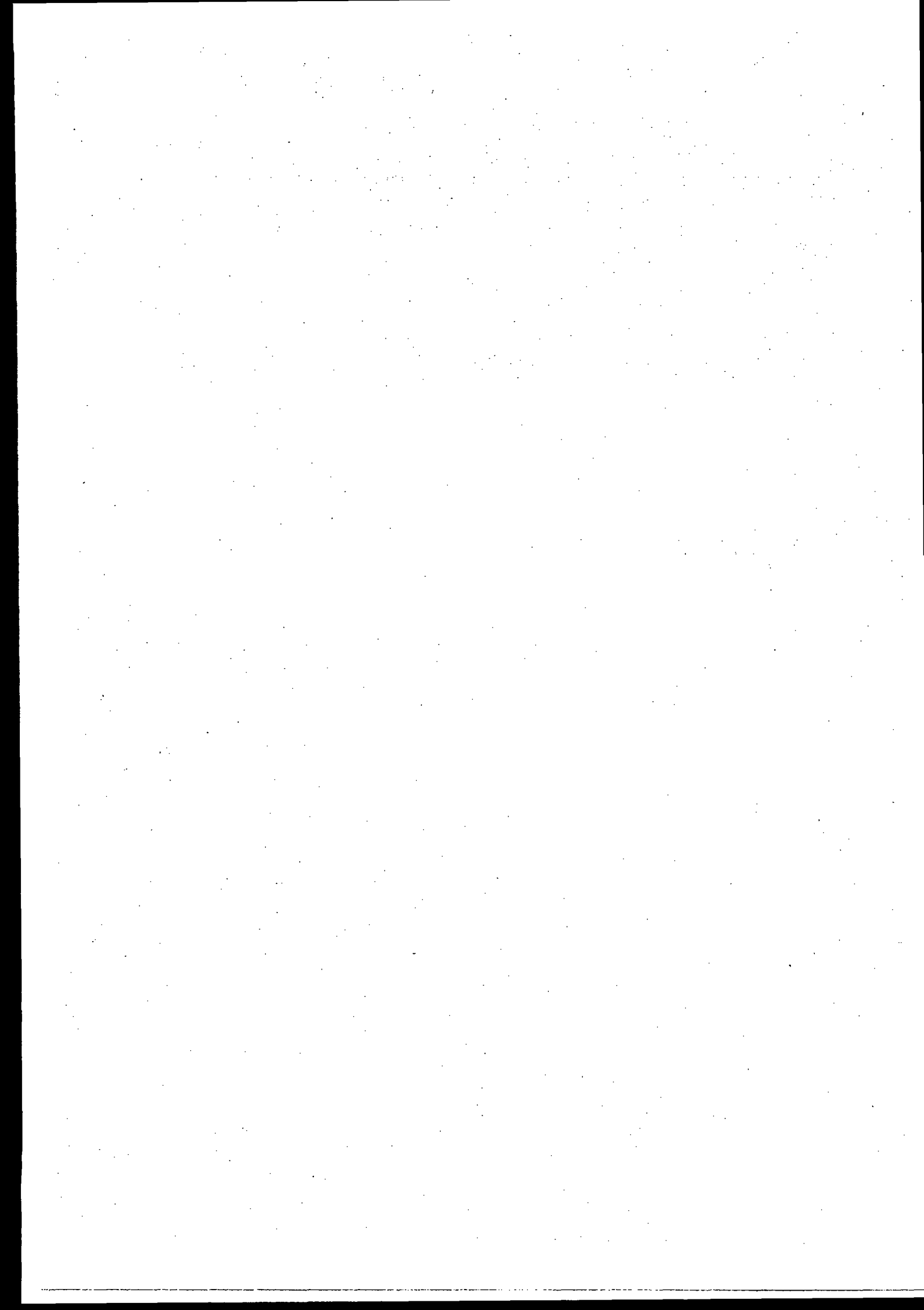
Med venlig hilsen

Lone Stonor Kristensen

Ministerbetjening Skatteråd mv
Politisk - Juridisk kontor
Østbanegade 123, 2100 København Ø

E-mail: Lone.Stonor.Kristensen@Skat.dk
Telefon: (+45) 72 37 49 45

Miljøstyrelsen
Strandgade 29
1401 København K

14. marts 2007
j.nr. 7-302-01-8/12/OCA

Høringssvar om regeringens udspil til ny organisering af affaldssektoren "Den nye affaldssektor"

Sundhedsstyrelsen har fået forelagt forslag til organisering af affaldssektoren til høring og har følgende kommentarer og bemærkninger til planen der er præsenteret i publikationen "Regeringsudspil om den nye affaldssektor" fra februar 2007

Planen redegør hvordan man kan styrke konkurrencen på genanvendelsesmarkedet, forenkle reglerne og skaber mere effektivitet i deponerings- og forbrændingssektorerne.

- Det bemærkes at der i udspillet lægges der op til en mere klar adskillelse af kommunernes myndighedsopgaver på affaldsområdet og kommunernes driftmæssige interesser. Derudover ligger oplægget op til at den faglige vurdering og klassificering af affald ligger i et kommunalt uvildigt system. Dette kan kun sikre at offentligheden får større tillid til den offentlige administration af området.
- Det vurderes at være en forbedring at alle virksomheder i lighed med private husstande får adgang til at aflevere miljøfarligt affald på den kommunale genbrugsplads, så virksomhederne ikke fristes til at finde nemme og forurenende løsninger for at komme af med deres affald

Det er sundhedsstyrelsens holdning at man ved gennemførelse af planen bør sikre at der ikke sker sundhedsmæssige eller miljømæssige forringelser. Udgangspunktet bør være at affald skal behandles med en høj miljømæssige standard.

- Der er i planen ingen visioner om nye initiativer til at reducere de mest sundheds- og miljøbelastende stoffer, eller mindske andelen af farlige stoffer eller øge genanvendelsen af farligt affald, hvilket kunne være en måde at løse de sundhedsmæssige og miljømæssige problemer og pege ud i fremtiden.

Miljøeffekten ved en forkert behandling af farligt affald kan være langt større end for ikke-farligt affald. Uautoriseret bortskaffelse af farligt affald kan medføre omfattende miljø- og sundhedsskade og

Center for Forebyggelse
Sundhedsstyrelsen
Islands Brygge 67
2300 København S
Tlf. 72 22 74 00
Fax. 72 22 74 11
E-post info@sst.dk

Dir. tlf. +45 72227970
E-post cff@sst.dk

kan udgøre en trussel for f. ex grundvandet.

- Det er vigtigt, at affaldet håndteres og behandles miljømæssigt korrekt. Det kræver, at der er tæt tilsyn undervejs fra. Flere udbydere på området stiller større krav til dataindberetning godkendelse og tilsyn, så tilsynsmyndigheden har fuldt kontrol med det farlige affald.
- En vigtig udfordring er at sikre, at der sker en forsvarlig håndtering af det farlige affald, når der blandt virksomheder er frit valg af indsamlere og anlæg. Det er Sundhedsstyrelsens holdning at det bør afklares, om der er behov for supplerende krav til indsamlere og behandlingsanlæg, der skal godkendes til at håndtere farligt affald fra virksomheder. Det bør også vurderes, om der skal stilles skærpede krav til indberetning af data for farligt affald. Der er i planen ikke detaljerede oplysninger om hvordan man kan optimere dataregistreringen, så den er pålidelig.

Side 2

14. marts 2007

Sundhedsstyrelsen

Med venlig hilsen

Ole Carstensen
Afdelingslæge

Notat: Hørings svar til regeringens udspil: Den Nye Affaldssektor

Adskillelse af myndighed og drift

Der lægges i regeringsudspillet op til en større adskillelse mellem kommunerne som myndighed og kommunerne som driftsherre på affaldsområdet. Der er her ikke redegjort for, om styring af udliciterede opgaver - så som indsamling af dagrenovation - kan betragtes som en myndighedsopgave eller en driftsopgave. Der mangler generelt en præcisering af, hvad der er myndighedsopgaver.

Selskabsdannelse

Der er i regeringsoplægget lagt op til større selskabsdannelse og til udskillelse af alle sideordnede aktiviteter i selvstændige selskaber. Såfremt der skal dannes et selskab for hver aktivitet, vil dette medføre dannelse af et stort antal selskaber, hvorved de administrative omkostninger vil stige betydeligt. En økonomisk adskillelse af de forskellige aktiviteter kan sagtens gennemføres i et og samme selskab. Dette vil medføre et bedre overblik og gennemsigtighed i omkostningerne til affaldsbehandling - en bedre driftsøkonomi.

Afskaffelse af hvile-i-sig-selv princippet

Der er i regeringsudspillet åbnet mulighed for, at et affaldsanlæg må give overskud. Hvem vil et sådant overskud derefter tilhøre? Det kan vel ikke være meningen, at Kommunen skal kunne overføre beløb fra et sådant overskud til skatteudskrevne midler.

Det må fortsat være sådan, at affaldssektoren skal drives økonomisk optimal, og at en besparelse selvsagt må komme brugerne til gode i form af lavere takster.

Aabenraa Kommune ejer ikke et affaldsforbrændingsanlæg. Det vil ikke være rentabelt at bygge et, da en stor del af husstandene er forsynet med fjernvarme fra energiproducerende kraftværker. Ved afskaffelse af hvile-i-sig-selv princippet er Aabenraa Kommune dårligere stillet end kommuner, der har affaldsforbrændingsanlæg, da vi ikke har mulighed for selv at fastsætte en lav forbrændingspris på eget affald. Aabenraa Kommune risikerer, at omkostninger til forbrænding af affald vil stige kraftigt.

Erhvervsaffald på genbrugspladserne

I Aabenraa Kommune har vi tre modtageanlæg for erhvervsaffald. Modtageanlæggene drives af private virksomheder. Her kan erhverv aflevere affald til genanvendelse, forbrænding, deponi og byggeaffald til sortering samt mindre mængder af farligt affald.

I kommunen er der desuden en række affaldstransportører, der henter mange affaldsfraktioner hos virksomhederne. Transportørerne tilbyder bl.a. en tre-i-en-løsning, hvor virksomhederne kan aflevere pap, papir og transportfolie i én contain-

ner. Det betyder, at selv virksomheder med små mængder pap, papir og plast kan få det hentet på virksomheden.

Erhverv har kun haft adgang til genbrugspladser i tidl. Lundtoft Kommune. På de andre genbrugspladser er erhverv blevet afvist og henvist til erhvervs-genbrugspladserne.

Det synes ikke at være i tråd med regeringens liberalisering af affaldssektoren, såfremt kommunerne skal tilbyde at modtage erhvervsaffald på genbrugspladserne. Det vil skabe en ulige konkurrencesituation mellem kommunerne og de private erhvervs-genbrugspladser. Aabenraa Kommunens genbrugspladser drives efter hvile-i-sig-selv princippet, hvorimod erhvervs-genbrugspladserne skal generere et overskud. Der er desuden en risiko for krydssubsidiering, når erhverv gives adgang til genbrugspladserne.

Såfremt erhvervene pålignes et tvungent gebyr vil det reelt betyde, at virksomhederne tvinges til at benytte de kommunale genbrugspladser, selvom der måske er alternative relevante muligheder. Derfor bør der være mulighed for at kommuner, hvor virksomhederne har mulighed for at komme af med deres erhvervsaffald til private aktører, kan undtages for kravet om erhvervsaffald på kommunens genbrugspladser.

Aabenraa Kommune har 8 genbrugspladser. Da alle pladser kan benyttes, vil det i praksis ikke være muligt for personalet at afgøre om en virksomhed er kommet med mængder, der svarer til det aftalte lovlige maksimum.

Såfremt kravet fastholdes, bør kommunerne selv kunne bestemme hvorledes betalingen skal foregå. I Aabenraa Kommune kunne en klippekortsmodel blive aktuell, da det er en nem måde at administrere mængder og antal besøg på.

Økonomiske konsekvenser

Kommunernes genbrugspladser er ikke bygget/organiseret til at modtage ekstra affald fra erhverv. Det vil være nødvendigt at udvide genbrugspladserne for at kunne modtage erhvervsaffaldet. I regeringsudspillet økonomiafsnit, bør der tages højde for udgifter til en øget affaldsmængde.

Miljøstyrelsen
Jord og Affaldsenheden
Strandgade 29
1401 København K

15. marts 2007

Fremsendt pr. mail: joaff@mst.dk

Høringssvar om "Den nye affaldssektor"

Regeringen vil:

- Styrke konkurrencen på genanvendelsesmarkedet
- Forenkle reglerne så der opnås mere effektiv service
- Skabe mere gennemsigtighed og effektivitet i deponerings- og forbrændingssektorerne
- Styrke innovationen

Styrke konkurrencen på genanvendelsesmarkedet

Marius Pedersen A/S støtter, at der sker adskillelse af kommunernes rolle som *myndighed og driftsherre*. Dette er afgørende for at styrke konkurrencen, og skal konkurrencen fungere, skal det være på lige vilkår.

Mere fleksibel brug af *genbrugspladser*. Marius Pedersen A/S mener som udgangspunkt ikke, at der er behov for, at virksomheder får adgang til genbrugspladser. Vi ved af erfaring, at også små enmandsvirksomheder har velfungerende ordninger for indsamling af erhvervsaffald og genbrugsprodukter. Det bør ikke blive en offentlig opgave at stille genbrugspladser til rådighed for erhvervsaffald. Forslag om at pålægge alle virksomheder gebyrer for ret til benyttelse af genbrugspladser er helt uacceptabelt. Langt hovedparten af alle virksomheder har i dag en velfungerende affaldsordning og således ikke behov for at benytte en genbrugsstation. Det vil være konkurrenceforvriddende at pålægge disse virksomheder at finansiere genbrugspladser for virksomheder, der vil skaffe sig af med affald på egen hånd. Det må under alle omstændigheder sikres, at hvis der åbnes for erhvervsvirksomheders ret til benyttelse af genbrugspladser, så bliver der kun tale om mængder svarende til en husholdning, og at det bliver de virksomheder, der anvender genbrugspladserne, der betaler for benyttelsen via brugerbetaling. Det lader sig gøre på enkel vis ved klippekort, bonssystem eller lignende. Med hensyn til bortskaffelse af håndværkeraffald fra husholdninger kan det løses ved storskraldsordninger, som fungerer på udmærket vis i mange kommuner.

Forenkle reglerne så der opnås mere effektiv service

Marius Pedersen A/S støtter forslag om at oprette landsdækkende standardregulativ, indførelse af nyt centralt system for indberetning, ligesom mere gennemsigtighed i kommunale affaldsgebyrer skal tilstræbes.

Skabe mere gennemsigtighed og effektivitet i deponerings- og forbrændingssektorerne

Marius Pedersen A/S ser positivt på forslagene, der skal øge gennemsigtigheden og effektiviteten. Det er væsentligt, at der holdes fast i udskillelse af sideordnede aktiviteter og selskabsgørelse. Vi mener, at der bør være øget konkurrence på forbrændingsområdet, men har forståelse for at EU's nye affaldsdirektiv afventes. Dog bør problemet omkring dagrenovationslignende affald fra virksomheder medtages i det nye udspil. Det er helt u hensigtsmæssigt, at virksomheder, der har for-

Marius Pedersen

skellige affaldsfraktioner, er tvunget til at have en kommunal ordning for det dagrenovationslignende erhvervsaffald, når dette affald køres til samme forbrændingsanlæg som virksomhedens øvrige brændbare affald.

Vedrørende deponier er der ingen tvivl om, at antallet af disse bør begrænses, og at der vil være væsentlige økonomiske fordele ved at drive større enheder.

Styrke innovationen

Marius Pedersen A/S ser positivt på, at regeringen vil fremme udviklingen af miljøeffektive teknologier. Affald er en ressource!

Venlig hilsen

Marius Pedersen A/S

F. Christian Møller
Adm. direktør